

Gebiedsbeschrijving

De wandeling gaat langs vijvers, bosschages, houtwallen en graslandjes. Vanaf de heuvels en bruggen - die allemaal een naam hebben - heb je uitzicht over delen van het park. Het Matenpark is de groene long van de wijk De Maten, waar de bewoners kunnen fietsen, wandelen en spelen. Het park is niet alleen aantrekkelijk voor de mens maar ook voor kleine zoogdieren, vogels en insecten. In dit natuurlijke park staan veel inheemse bomen, struiken en kruiden. In de vijvers leven veel vissen. Het water bevat ijzer en leem waardoor het vaak oranje of geel van kleur is. Bij de Ferguutgaarde kun je vanaf 1 april tot 1 oktober een bezoek aan de landschappelijke heemtuin brengen. Aan de rand van het park ligt de Kinderboerderij - met horeca en speeltuin - met geiten, pony's, schapen en kippen van verschillende rassen. De Kinderboerderij is een plek voor jong en oud. Kinderen kunnen hier spelenderwijs met respect leren omgaan met dieren. Er zijn vaak activiteiten zoals het peuteruurtje, geboortefeest, pony rijden en ecokids.

Geschiedenis

De naam De Maten komt van mate of made, dat in het oud-Germaans weide of hooiland betekent. Mat of maat staat ook voor een strook die men in een keer afmaait. Letterlijk zoveel als een boer in een dag met de zeis kon maaien. De Maten - eens het Wormingsche Veld of de Wormingermate - bestond uit schraal grasland en moerasgebied, dat 's winters grotendeels onder water stond. Tot de jaren 70 van de 20ste eeuw bestond het gebied uit weilanden, akkertjes en verspreid staande kleine boerderijen. Hier en daar stonden burgermanswoningen met moestuinen. Door het open landschap kronkelde een kleine beek die het kwelwater van het Veluwemassief naar de IJssel leidde. Op de hogere delen liepen boerenpaden en zandwegen. Deze waren omzoomd met afvoerslootjes en meidoorn- of elzenhagen, soms afgewisseld met een peppelsingel of eikenlaantje.

De aanleg van de nieuwbouwwijk verstoorde vanaf 1971 de landelijke rust. Het beekje werd een wetering en het woongebied kreeg bergingsvijvers voor de ontwatering. De karakteristieke Veluwe boerderijtjes verdwenen op twee na. Het puin werd gebruikt als ophoogmateriaal onder de heuvels van het Matenpark. Voor het afdekken van de puinhopen gebruikte men leem en zand van de uitgraven vijvers. Midden in het park werd een heemtuin aangelegd. Hier kan men de oorspronkelijke rijke flora van Apeldoorn en omgeving, gelegen op de overgang van de Oost-Veluwse stuwwal en de IJsselvallei - zien.

IVN Apeldoorn onderhoudt vanaf 1984 de heemtuin.

IVN Apeldoorn

IVN, Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, is een vereniging van vrijwilligers die mensen betreft bij hun (groene) leefomgeving, natuur, milieu en landschap. Zo'n 23.000 vrijwilligers zijn actief in 170 lokale afdelingen. Jaarlijks organiseren zij talloze excursies, cursussen, wandelingen en opleidingen. Door de laagdrempelige en educatieve activiteiten maakt een groot aantal mensen kennis met de natuur.

IVN Apeldoorn organiseert activiteiten als excursies, fietstochten, cursussen, lezingen, landschapsonderhoud en voor jong en oud. Voor mensen die zelf op pad willen in de natuur, zijn er wandel- en fietsroutes gratis te downloaden. Meer informatie op www.ivn-apeldoorn.nl

Volg [ivn.apeldoorn](https://www.facebook.com/ivn.apeldoorn) ook op

IVN Apeldoorn steunen?

Steun het werk van IVN Apeldoorn door lid of vriend te worden. Voor een vriendenprijs van € 12 per jaar ontvangt u vier keer per jaar het afdelingsblad Groenvoer en de maandelijkse digitale Nieuwsbrief. Blijf zo op de hoogte van onze activiteiten in ons werkgebied, de gemeenten Apeldoorn, Voorst en Epe. Meer informatie en aanmelden via lidworden.ivn-apeldoorn.nl

Ommetjes

Ommetjes zijn korte routes die je uitnodigen in je eigen woon- of werkomgeving op pad te gaan. Er zijn tal van ommetjes in en rond Apeldoorn beschikbaar, ook speciaal voor kinderen en hun (groot)ouders. Download de ommetjes gratis via de website ommetjes.ivn-apeldoorn.nl

Ommetje Matenpark wordt gesponsord door:

Openingstijden: dagelijks. April t/m september van 08:30 tot 17:30 uur en oktober t/m maart van 08:30 tot 16:30 uur. Ook voor horeca en verkooppunt voor lokale producten als scharreleieren.

Ommetje Matenpark Groene oase in de wijk de Maten

Het begin- en eindpunt: ingang Wijkcentrum de Stolp, Violierenplein 101, 7329 DR Apeldoorn
Lengte: circa 3,3 km
GPS: 52.19388, 6.00374
Tip: dit ommetje is geschikt voor rolstoelgebruikers
Tip: download ook het Ommetje Heemtuin de Maten

Iedereen doet het op z'n tijd... een ommetje maken. Lekker een frisse neus halen met collega's, (klein)kinderen of gezellig bijkletsen met kennissen. Wandelen in het groen ontspant en is goed voor lijf en leden. IVN Apeldoorn deelt graag leuke en leerzame natuurweetjes. Loop dit ommetje en ontdek de natuur in het Matenpark.

IVN streeft naar een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap

Ommetje Matenpark

Groene oase in de wijk de Maten

Vertrek vanaf de ingang van De Stolp (je staat met je rug naar het gebouw). Ga naar links richting de vijver via het stenen trapje links van 't Bolletje. De kleur van de vijver wordt bepaald door ijzer en het leem van de bodem. Leem is een grondsoort, waarvan de deeltjes qua grootte tussen zand en klei inzitten.

Ga linksaf over de houten vlonder. Vervolg het pad langs het water. Ga na de Heemgaardbrug rechtsaf het rode fietspad op. Aan de rechterzijde op het grasveld staat de gele treurwilg die in tuinen en parken als sierboom wordt aangeplant. De (treur)wilg houdt, net als de elms met zijn kleine donkere elzenpropjes, van vochtige grond.

Vervolg het pad langs het water tot net voorbij de stapstenen rechts in het water. Aan de overzijde van het water staan enkele grauwe abelen. Deze bomen zijn herkenbaar aan de 'ogen' op de lichte stam.

Vervolg het pad. Ga met de bocht mee naar rechts. Houd de Heemtuin aan je linkerhand. Loop over de Heembrug. Vanaf deze brug heb je links zicht op het vogeleiland waar allerlei vogels op de bodem kunnen broeden zonder door katten of kinderen gestoord te worden.

Neem na de Heembrug het halfverharde voetpad links. In dit halfopen terrein met verspreide bomengroepen komen op zomeravonden vleermuizen hun voedsel zoeken. Een enkele dwergvleermuis zie je in de schemering insecten uit de lucht happen. De grote laatvliegiers, die vlak voor de invallende duisternis arriveren, komen als kolonie tegelijk aanvliegen. Samen openen zij de jacht in de boomkruinen op kevers, wantsen en nachtvinders.

Ga aan het einde van het lemen pad (rechts aanhouden) rechtsaf de eikenlaan in naar de kinderboerderij

(fietspad!). Ga linksaf tussen de weiden door. In de weiljes staan indrukwekkende alleenstaande bomen. Het vee kan er op hete zomerdagen heerlijk onder schuilen in de schaduw. De boerderij en hooischaar zijn nog in authentieke staat.

Ga aan het einde rechtsaf het tegelpad op en vervolg de weg tot aan de Gildenlaan. Sla linksaf en loop via het voetpad langs het water. Deze vijver is bijzonder, omdat hier zuiver kwelwater omhoog komt. Daarin gedijen veel verschillende waterplanten, zoals een zeer zeldzaam watervarentje: de pilvaren. Dit plantje heeft rolronde blaadjes met bolletjes tussen de worteldraden. Deze 'pilletjes' bevatten de sporen van deze varensort. Doordat passerende eenden, meerkoeten en waterhoentjes de pilletjes wel lusten is dit varentje helemaal meegelift naar de Beekbergerbeek. De vijver is enkele jaren na het uitgraven, waarbij de varensoren weer tot ontwikkeling kwamen, van de riooloverstort afgesloten.

Volg het voetpad en ga het eerste pad links (voor de Jaromirgaarde). Bij de splitsing rechts aanhouden. Er is nu rechts het water en links de achterzijde van de huizenrij. Opvallend is het verschil tussen het grondniveau van de tuinen en het waterpeil van de vijver, dat door droogmakerij zo laag wordt gehouden om wateroverlast in de Maten te voorkomen. De vijver aan de rechterzijde vertoont weinig variatie aan waterplanten: een teken van geringere waterkwaliteit.

Aan het einde van het voetpad rechts aanhouden. Ga bij de T-splitsing rechtsaf. Sla linksaf het eerste smalle pad in met rechts een wal en links het water. Net als in de rest van het park wordt hier een houtwal gebouwd zoals rechts zichtbaar is. In de houtwal zoeken parkvogels zoals merels, mezen en gaaien in de winter beschutting. Langs het afbuigende pad staan essen. In het graslandje aan de rechterkant staan perenbomen, een overblijfsel van een vroegere boomgaard. In de lente zie je witte bloesem, maar ze dragen door ouderdom weinig vruchten in de herfst.

Ga linksaf over de Heuvelbrug. Als in strenge winters de parkvijvers bevroren zijn, blijven bij deze wateroverlaten flinke wakken. Daarin komt, naast de blauwe reiger ook de kleurige ijsvogel regelmatig vissen. Met een beetje geluk zijn beide vogels het hele jaar te zien. De (blauwe) reiger staat vaak roerloos of stapt statig rond langs de oevers. De ijsvogel zit geduldig op een overhangende tak in het water te turen.

Ga na de brug rechtsaf. Aan de linkerkant zijn hopen van een konijnenburcht. De bewoners trekken in de ochtend- en avondschemering grazend over de grasvelden.

Ga einde pad scherp linksaf de heuvel op. Halverwege deze heuvel heb je uitzicht over grasvelden. De ruige, ongemaaide stukken worden als ecologische graszone slechts eenmaal per jaar gemaaid. Op de wekelijks gemaaide terreinen kunnen de parkbezoekers spelen. Op rustige momenten speuren merels, kauwtjes en eksters daar naar regenwormen en torretjes. De vele eksters in het park scharrelen hun dagelijks kostje makkelijk bij elkaar in de onverteerde hondenpoep.

Steek het fietspad met straatverlichting over en volg het golvende voetpad langs de tuinen. In dit gedeelte van het park zingt in het voorjaar de zanglijster zijn repeterend liedje en de tjiptjaf zegt hier vaak zijn naam. Er komen veel zangvogels in het park voor. Dankzij het gevarieerde landschap met open en gesloten gebiedjes vinden ze hier voldoende nestgelegenheid en voedsel.

Bij de kruising recht door het voetpad op en sla aan het einde linksaf het rode fietspad op. Links is de Heemtuin de Maten met grote oude houtwallen. De takkenrijen, de zogenaamde houtrillen, geven beschutting en dekking aan insecten en kleine zoogdieren zoals bosmuizen en egels.

Volg het pad langs de heemtuin en ga linksaf langs het houten boerenhek over de Heembrug en vervolg het pad recht door. Op de splitsing rechts aanhouden (het pad naast de hondenuitlaatplaats). Ga aan het einde van dit pad rechtsaf over de Violierenburg. Na de brug rechts aanhouden en loop recht door naar het beginpunt van het Ommetje Matenpark richting De Stolp.